2. Δεδομένου ότι τα νομισματικά εξισωτικά ποσά δεν μπορούν να καθοριστούν εκ των προτέρων παρά μόνο αν έχουν εκ των προτέρων καθοριστεί και οι εισφορές και οι επιστροφές, η απώλεια της προκαθορισθείσας επιστροφής συνεπάγεται απώλεια και του προκαθορισθέντος νομισματικού εξισωτικού ποσού. Στην περίπτωση της εκ των υστέρων συμπληρώσεως των τελωνειακών διατυπώσεων, δεν μπορούν να ληφθούν ως βάση διαφορετικές ερμηνείες για τον καθορισμό των συντελεστών του νομισματικού εξισωτικού ποσού που καταβάλλεται βάσει του κανονισμού 1371/81, αφενός, και της επιστροφής, αφετέρου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PIETER VERLOREN VAN THEMAAT της 24ης Οκτωβρίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Τα πραγματικά περιστατικά και τα προδικαστικά ερωτήματα

Τον Αύγουστο του 1981 η εταιρία Metelmann GmbH & Co. KG, που εδρεύει στο Αμβούργο συμπλήρωσε, σε δυο γερμανικά τελωνεία, τις τελωνειακές διατυπώσεις για την εξαγωγή προς την Πολωνία δύο παρτίδων γάλακτος σε σκόνη, συσκευασμένου σε σάκους των 25 χλγ. Με την άδεια εξαγωγής προκαθορίστηκαν η επιστροφή λόγω εξαγωγής και το νομισματικό εξισωτικό ποσό που ισχύει για τη διάκριση 04.02 A II β) 1.

Μετά τη συμπλήρωση των εν λόγω διατυπώσεων, τα προϊόντα μεταφέρθηκαν στον ελεύθερο λιμένα του Αμβούργου όπου ο τρίτος, στον οποίο τα είχε μεταπωλήσει η Metelmann, τα συσκεύασε σε κυτία του ενός χιλιογράμμου πριν εγκαταλείψουν το έδαφος της Κοινότητας.

Το Hauptzollamt Hamburg-Jonas ζήτησε από τη Metelmann την απόδοση των ποσών που της είχε καταβάλει ως επιστροφές λόγω εξαγωγής και νομισματικά εξισωτικά ποσά, παρατηρώντας ότι, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2730/79 της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 1979, περί των κοινών λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/027, σ. 70), η επιστροφή καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι το προϊόν για το οποίο πραγματοποιήθηκαν οι τελωνειακές διατυπώσεις εξαγωγής εγκατέλειψε « ως έχει » το γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας.

Μετά την απόρριψη της ενστάσεως που υπέβαλε κατά της σχετικής απόφασης, η Metelmann άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht του Αμβούργου το οποίο, με Διάταξη της 1ης Οκτωβρίου 1984, ανέβαλε να αποφανθεί οριστικώς και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2730/79, το οποίο, μεταξύ

* Μετάφραση από τα ολλανδικά.

άλλων, εξαρτά την πληρωμή της επιστροφής λόγω εξαγωγής από τον όρο ότι το εμπόρευμα πρέπει να έχει εγκαταλείψει το γεωγραφικό χώρο της Κοινότητας « ως έχει », έχει την έννοια ότι η μεταβολή της εξωτερικής εμφάνισης του εμπορεύματος (παραδείγματος χάρη συσκευασία από μεγαλύτερα σε μικρότερα πακέτα) συνεπάγεται την απώλεια της αξίωσης για επιστροφή, αν η μεταβολή έχει ως συνέπεια την υπαγωγή σε άλλη δασμολογική διάκριση, ο κανονισμός όμως περί συντελεστών επιστροφής προβλέπει τον ίδιο συντελεστή επιστροφής και για τις δύο δασμολογικές διακρίσεις;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα:

Αν μεταβληθεί η εξωτερική εμφάνιση του εμπορεύματος μετά τη συμπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων εξαγωγής και πριν αυτό εγκαταλείψει το έδαφος της Κοινότητας, πρέπει να εφαρμοστεί ο συντελεστής επιστροφής που ισχύει κατά το χρονικό σημείο της συμπλήρωσης των τελωνειακών διατυπώσεων εξαγωγής ή ο συντελεστής επιστροφής που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων;

3) Πρέπει, με ανάλογη ερμηνεία του από κανονισμού (ΕΟΚ) 1371/81, της 19ης Μαΐου 1981, οι ερμηνείες που ζητούνται με το πρώτο και δεύτερο ερώτημα να ισχύσουν — και ενδεχόμενα ποιες δεν πρέπει να ισχύσουν — και για τα νομισματικά εξισωτικά ποσά, παρόλο που ιδίως τα άρθρα του 7, παράγραφος 4, και 16, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού δεν περιέχουν ρητή ρύθμιση περί της εξαγωγής του εμπορεύματος ως έχει; »

2. Το πρώτο ερώτημα

Η Metelmann φρονεί ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 2730/79 δεν απαγορεύει απόλυτα τη μεταβολή των εξωτερικών χαρακτηριστικών των εμπορευμάτων. Η εταιρία επικαλείται σχετικώς το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 798/80 της Επιτροπής, περί των λεπτομερειών εφαρμογής όσον αφορά την προκαταβολή των επιστροφών κατά την εξαγωγή και των θετικών νομισματικών εξισωτικών ποσών για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/028, σ. 86), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2674/80 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/031, σ. 49). Κατά την άποψή της ο κανονισμός 798/80 επιτρέπει, για τα προϊόντα που έχουν τεθεί υπό το σύστημα τελωνειακής αποταμιεύσεως ή ελεύθερης ζώνης ενόψει της εξαγωγής τους ως έχουν, ορισμένες εργασίες μεταξύ των οποίων και την αλλαγή συσκευασίας.

Καταρχάς πρέπει να σημειωθεί ότι, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν είναι δυνατή αυτή η κατ' αναλογία ερμηνεία διάταξης που αφορά ειδικές περιπτώσεις, η Metelmann δεν ερμηνεύει ορθά το άρθρο 4, παράγραφος 5. Η διάταξη αυτή έχει ως εξής:

« 5) Τα προϊόντα ή εμπορεύματα, τα οποία έχουν τεθεί υπό τελωνειακό καθεστώς αποταμιεύσεως ή ελευθέρας ζώνης δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο των ακολούθων εργασιών υπό τους όρους που καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές:

...

4) Συσκευασιών, αποσυσκευασιών, αλλαγής συσκευασίας, επισκευής συσκευασίας. »

Εν προκειμένω όμως δεν πρόκειται απλώς για αλλαγή της συσκευασίας του γάλακτος σε σκόνη αλλά και για τοποθέτησή τους σε διαφορετικές μονάδες συσκευασίας. Το γαλλικό κείμενο « changement d'emballage » (αλλαγή της συσκευασίας) δείχνει ότι η τελευταία αυτή εργασία δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των επιτρεπομένων, όπως παρατήρησε και η Επιτροπή κατά τη συνεδρίαση. Το ότι η στενή αυτή ερμηνεία είναι βάσιμη προκύπτει από την οδηγία 71/235/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουλίου 1971, περί εναρμονίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν τις « συνήθεις εργασίες » οι οποίες είναι δυνατό να πραγματοποιούνται στις τελωνειακές αποθήκες και στις ελεύθερες ζώνες (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/001, σ. 130). Το άρθρο 1, παράγραφος 1, εδάφιο 8, της οδηγίας

έχει την ίδια διατύπωση: « συσκευασία, αποσυσκευασία, αλλαγή συσκευασίας, επισκευή συσκευασίας », προσθέτει όμως χωριστά « μετάγγιση ή απλή ανασυσκευασία σε άλλα δοχεία ».

Η στενή αυτή ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 798/80 επιβάλλεται από τις ανάγκες του ελέγχου. Όπως δήλωσε η Επιτροπή, στην Κοινότητα πραγματοποιούνται ετησίως άνω των 2 εκατομμυρίων συναλλαγών παρομοίων με τις εν προκειμένω. Για να γίνεται σωστά ο έλεγχος πρέπει οι διασαφήσεις ενόψει της συμπλήρώσεως των τελωνειακών διατυπώσεων και το έντυπο ελέγχου να περιέχουν τις ίδιες ενδείξεις. Λόγω του αριθμού αυτών των συναλλαγών δεν είναι δυνατό στην πράξη να διαπιστώνεται η ταυτότητα των εμπορευμάτων κατ' άλλο τρόπο και όχι βάσει της συσκευασίας τους και των διαστάσεων των μονάδων συσκευασίας. Από την πλευρά αυτή, η εν λόγω απαίτηση και η στενή ερμηνεία της πρέπει να θεωρηθούν ότι ανταποκρίνονται στην αρχή της αναλογικότητας.

Όπως προκύπτει από το άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, που πρέπει να ερμηνευτεί κατά τα προαναφερθέντα, η μη τήρηση του όρου που προβλέπει, έχει ως συνέπεια ότι δεν καταβάλλεται η προκαθορισθείσα επιστροφή λόγω εξαγωγής, δεδομένου μάλιστα ότι λόγω της αλλαγής της συσκευασίας τα εμπορεύματα υπήχθησαν σε άλλη δασμολογική διάκριση. Το ίδιο ισχύει και για το προκαθορισθέν νομισματικό εξισωτικό ποσό. Όπως προκύπτει από το άρθρο 2 του κανονισμού 243/78 της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 1978, περί καθιερώσεως του εκ των προτέρων καθορισμού των νομισματικών εξισωτικών ποσών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/020, σ. 74), που ίσχυε κατά το χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, τα νομισματικά εξισωτικά ποσά δεν καθορίζονται εκ των προτέρων παρά μόνο αν προκαθορίζονται επίσης και οι εισφορές και οι επιστροφές. Προφανώς λοιπόν πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απώλεια της προκαθορισθείσας επιστροφής συνεπάγεται την απώλεια και του προκαθορισθέντος νομισματικού εξισωτικού ποσού.

3. Το δεύτερο ερώτημα

Με το δεύτερο ερώτημα το Finanzgericht ερωτά στην ουσία αν η Metelmann διατηρεί ακόμα το δικαίωμα επιστροφών και νομισματικών εξισωτικών ποσών. Κατά την Επιτροπή τίποτα δεν αποκλείει την κατ' εξαίρεση νέα συμπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων μετά την εξαγωγή των εμπορευμάτων. Πράγματι το άρθρο 3 του κανονισμού 2730/79 δεν αποκλείει αυτή τη δυνατότητα. Ο κρίσιμος χρόνος για την εφαρμογή του συντελεστού της επιστροφής συνάγεται και αυτός από την εν λόγω διάταξη. Αντίθετα πάντως με την Επιτροπή έχω τη γνώμη ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 3, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η νέα συμπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων αφορά σ' αυτή την περίπτωση « την ημέρα της εξαγωγής », η οποία ορίζεται στην προαναφερθείσα διάταξη και όχι την ημέρα κατά την οποία τα εμπορεύματα εγκατέλειψαν πράγματι το έδαφος της Κοινότητας. Για να είμαι σαφέστερος θα προσθέσω ότι και με αυτή τη λύση και με εκείνη που προτείνει η Επιτροπή δεν αποκλείεται να είναι ο εφαρμοστέος συντελεστής επιστροφής υψηλότερος του προκαθορισθέντος. Κατά την άποψή μου είναι λοιπόν ευκταίο να διευκρινιστεί ο κανονισμός 2730/79 όσον αφορά τη νέα εκ των υστέρων συμπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων. Η λύση αυτή θα ισχύσει για τα νομισματικά εξισωτικά ποσά λόγω της σχέσεως μεταξύ αυτών και της επιστροφής λόγω εξαγωγής, όπως προκύπτει από το άρθρο 5, παράγραφος 4, του κανονισμού 1372/81, περί των λεπτομερειών του υπολογισμού των νομισματικών εξισωτικών ποσών (ΕΕ 1981, L 138, σ. 14).

Κατά τη γνώμη μου, παρέλκει επομένως η χωριστή απάντηση στο τρίτο ερώτημα.

4. Συμπέρασμα

Η απάντηση που προτείνω στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Finanzgericht είναι η ακόλουθη:

1) Η προϋπόθεση ότι τα εμπορεύματα πρέπει να έχουν εγκαταλείψει « ως έχουν » το έδαφος της Κοινότητας που θέτει το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2730/79 έχει την έννοια ότι η μεταβολή των εξωτερικών χαρακτηριστικών του εμπορεύματος (λόγου χάρη η ανασυσκευασία σε μικρότερες μονάδες συσκευασίας) συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος επιστροφών που έχουν προκαθοριστεί καθώς και των νομισματικών εξισωτικών ποσών που έχουν επίσης προκαθοριστεί.

2) Κατ' εξαίρεση, οι τελωνειακές διατυπώσεις μπορούν ακόμα να πραγματοποιηθούν και μετά την απομάκρυνση των εμπορευμάτων από το έδαφος της Κοινότητας. Στην περίπτωση αυτή ο εφαρμοστέος συντελεστής της επιστροφής καθώς και το νομισματικό εξισωτικό ποσό είναι τα ισχύοντα κατά την ημέρα της επιστροφής.